

Remitteringsprinciper för mjukdelstumörer

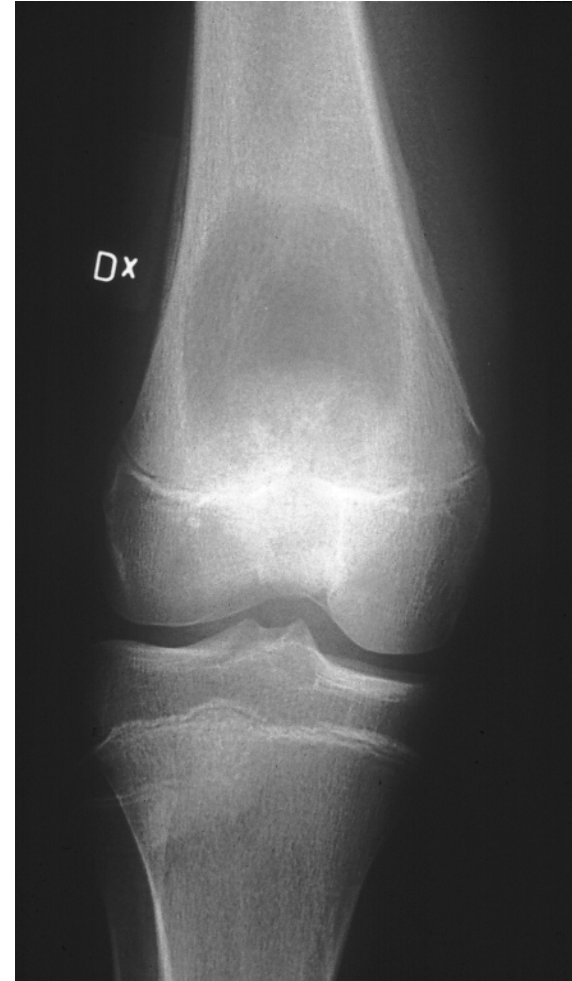
Mats Geijer

Docent, överläkare

Bild- och funktionsdiagnostiskt centrum

Skånes universitetssjukhus, Lund

Skelettumörer

Mjukdelstumörer

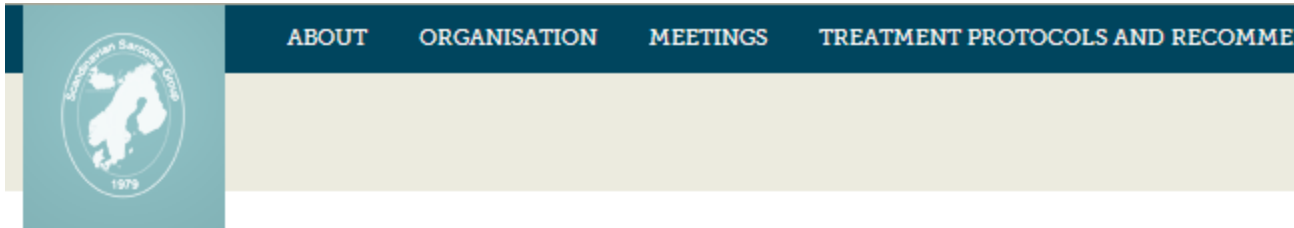
Varför?

- Bättre diagnostik
- Bättre behandling
- Skelettumörer "lättare" att diagnostisera
 - Rtg-bild
 - Smärta + annan klinik
- Mjukdelssarkom "svårare"
 - Pushing
 - Väsentligen symptomfria utan smärta
 - Knölar misstänks därför vara benigna

5 sarkomcentra

- Umeå, Stockholm (KS), Linköping, Göteborg, Lund
- Multidisciplinär utredning, diagnostik, behandling, uppföljning
- Radiologi, patologi, ortopedi, onkologi, cytologi, bukkirurgi, thoraxkirurgi, barnonkologi, mm

Scandinavian Sarcoma Group

SCANDINAVIAN SARCOMA GROUP

HELP US ADVANCE THE CARE
OF PATIENTS WITH SARCOMA

Startade 1979. <http://www.ssg-org.net/>

TREATMENT PROTOCOLS AND RECOMMENDATIONS – SARCOMA

SSG guidelines for referral of soft tissue tumors of the extremities and trunk wall

- Alla mjukdelstumörer > 5 cm
- Alla djupt belägna mjukdelstumörer (under muskelfascian)
- Remittering utan föregående biopsi eller kirurgi

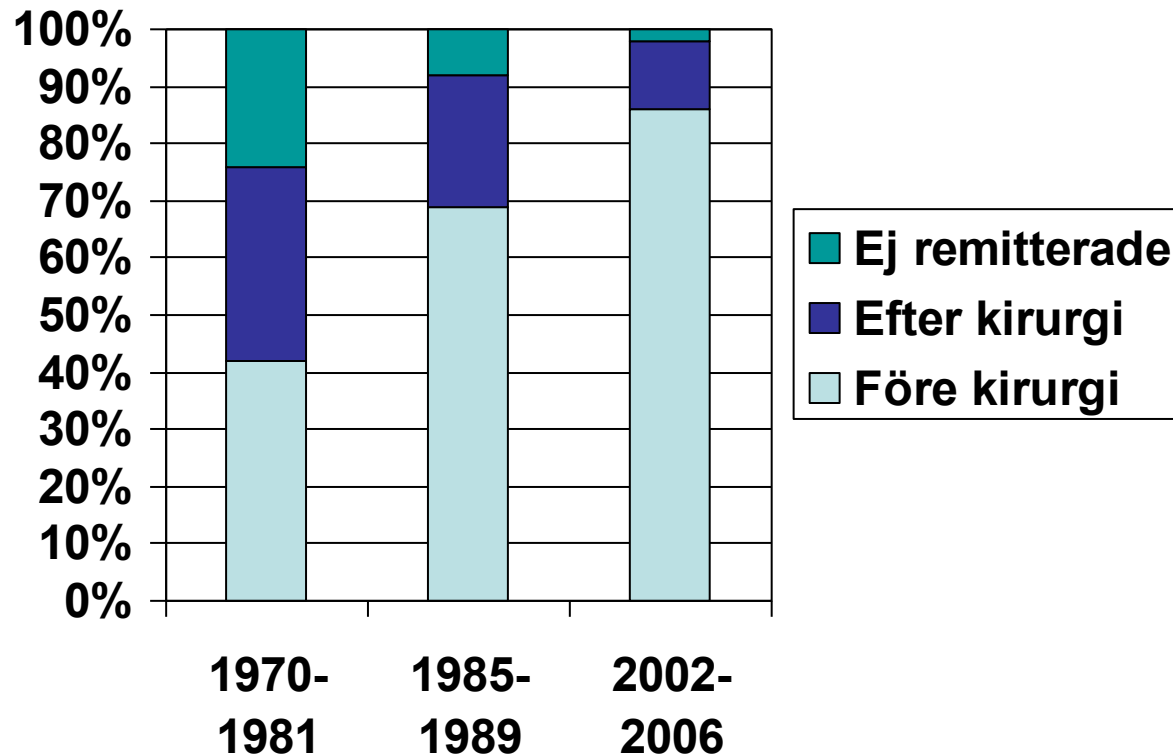
Svårtdiagnosticerade

- Mjukdelssarkom är ovanliga (1% av maligniteter)
- Vanligast över 50 åå, i extremiteter och bål
- Vanligen smärtfria och rel. symptomfria
- Växer oftast "pushing" med pseudokapsel
- Benigna "knölar"/sarkom 200/1
- $\frac{3}{4}$ är höggradiga, $\frac{1}{3}$ av patienterna dör av tumör

Svårbehandlade

- Om otillräcklig kirurgisk marginal med kvarvarande tumör försvåras extremitetsbevarande kirurgi
- Ökad användning av adjuvant radioterapi postop, ofta även preop
- Cytostatikabehandling vanskelig och osäker

Remittering i Skåne

Fördelar med remitteringsprinciper

- Merparten remitteras före biopsi eller kirurgi
- $\frac{3}{4}$ av patienterna sökte primärvården. Av dessa remitterades $\frac{1}{4}$ direkt till sarkomcentrum, vilket halverade deras handläggningstid jämfört med remiss till lokalt sjukhus först
- $\frac{1}{4}$ av alla patienter hade malignitet, merparten mjukdelssarkom

Små nackdelar med remitteringsprinciper

- 3/4 benigna förändringar
- Av dessa opererades 1/3 på sarkomcentrum

Imaginggruppen i SSG

- Radiologer och nukleärmedicinare
- Ökad kunskap
- Utarbeta riktlinjer
- Informera

Krav på MR-protokoll

- Enkelt
- Snabbt
- Likartat utseende oavsett fabrikat och fältstyrka
- Robust
- Generellt
- "Agrart"
- En svartvit sekvens som visar ödem
- En sekvens som visar fett och anatomi
- En anatomiskt korrelerad sekvens som visar vätska och fascior

Rutinprotokoll för tumördiagnostik

1. Cor STIR stort FOV
2. Ax SE T1
3. Ax SE T2

- Kontrast?
 - Alltid om "cysta" på ovanlig plats
 - Ev. på nyupptäckta tumörer
 - Ax SE T1
 - Sag SE T1 fettsläckt
- Tillägg av ytterligare sekvenser efter eget önskemål
- Rekommenderas av SSG och SFMSR

